

Anatomie floskulí

Vyhraje Sandra Hüllerová, nebo vyhraje Sandra Hüllerová? Nejzajímavější moment letošního udílení Evropských filmových cen nastal při vyhlásování vítězky v kategorii nejlepší herečka. Vyhrála Sandra Hüllerová, která měla právem hned dvě nominace; cenu dostala za výkon v soudním thrilleru *Anatomie pádu*, jejím druhým želízkiem v ohni bylo holocaustové drama *Zóna zájmu*. *Anatomie pádu* dvojice tvůrců Justine Trietové a Arthura Harariho se s cenami za nejlepší scénář, režii i film roku a dalšími trofejemi stala absolutním vítězem večera, jehož největším poraženým se stali diváci, zejména ti usazení v berlínské hale Arena. Ceremonie totiž byla příliš dlouhá (tři a půl hodiny!), ale taky dramaturgicky nevyrovnaná, neláskavě odmoderovaná a vůbec podivná. Ale nejhorší bylo mlácení prázdné evropské slámy. Evropské filmové ceny vznikly před pětatřiceti lety jako protiváha americkým Oscarům a jako příležitost ukázat pestrost a různorodost kinematografií starého kontinentu. Myšlenka pěkná, ale v současnosti se uskutečňuje tak, že se na ceremonii linou z pódia desítky minut frázi o diverzitě, udržitelnosti, inkluzi, rovnosti, humanismu... Opět, samé pěkné věci, ale neprosadí se tím, že o nich budeme číst do publika z připravených kartiček.

Anatomie pádu je film až urputně zkoumající povahu pravdy, úskalí vztahů, hranice komunikace, možnosti sdílení hodnot, meze tolerance... Dychtivě ohmatává podstatu, po níž zmíněné floskule jen blábolivě sklouzávají. A hlavně – je to film, který tápe a zpochybňuje, což je pro hledání pravdy a pevných hodnot zcela zásadní. Usilovala o totéž herečka a filmařka Maria Schraderová, když v přímém přenosu v dnešním geopolitickém kontextu odrecitovala text izraelského básníka Jehudy Amichai: Těžko říct. Daleko jistější je, že v současné podobě jsou Evropské filmové ceny „evropské“ vůči „filmovým“ v poměru asi 7:3. Míň frázi, víc kinematografie!

VOJTĚCH
RYNDA

DVĚ DESETINNÉ ČÁRKY ČERNICKÝCH

VÝSTAVA Do světlých tónů laděná výstava restaurátorky, malířky a ilustrátorky **MICHAELY ČERNICKÉ** a jejího muže, v prostředí vizuálního umění známějšího **JIRÍHO ČERNICKÉHO**, je plná hravých detailů. Asi i proto jí dali název *Dvě desetinné čárky uprostřed věty*. Podle kurátora Tomáše Pospiszyla je výstava „často o drobných předmětech s ještě drobnějšími zásahy, obrazech, jež jsou viditelné jen z určitého úhlu, ale ke zhlédnutí je například i video vycházející z tak pomíjivého a obtížně zprostředkovatelného okamžiku, jakým je rychle tající sníh na skle automobilu“. Výstava manželů Černických je k vidění v pražské Trafo Gallery do 31. 12. 2023. (MG)

AGENT 007 V POHYBU NAPŘÍČ ŽIVLY

VÝSTAVA James Bond na dvou, čtyřech i více kolech, ve vzduchu, na vodě i pod zemí: unikátní výstava *Bond in Motion* v Křižíkových pavilónech na pražském Výstavišti nabízí na osmdesát exponátů spojených s tím, jak legendární agent 007 stíhá své nemesis nebo před nimi prchá. Automobily (Aston Martin, Rolls-Royce, BMW, Lotus, Land Rover...) představují polovinu vystavených kusů, dále jsou tu motorky, vrtulníky, letadla, lodě, vznášedla i rekvizity typu cestovního pasu. Co je důležité, všechny exponáty v bondovských filmech skutečně hrály! V bruselském Expu výstavu vidělo přes sto tisíc návštěvníků, nyní je *Bond in Motion* v komornějších prostorách, které projektu sluší ještě víc. (VR)

HODINA DĚJEPICHU I NA PAPIŘE

LITERATURA Máte rádi podcast *Reflexu Hodina dějepichu*, který vyhrál 1. místo v kategorii Vzdělávací podcasty? Pak je nová stejnojmenná kniha našich kolegů, novináře a komika **JANA STUDNÍČKY** a renomované historičky **TEREZY KUJOVÉ** (vyd. CNC Books), dobrým doplňkem či opáčkem. Neznáte ještě podcast *Hodina dějepichu*? Knihu si kupte stejně. Udělá leckomu velkou radost, je překvapivě přehledná, čte se v podstatě sama a je v ní spousta kontextu (ano, i o vojácích *Wehrmachtu*). Podcast si pak můžete poslechnout u nás na webu jako doplněk. Takže, jak říkají tvůrci, přestaňte se vrtět, natáhněte přezůvky a vytáhněte sešity. Začíná *Hodina dějepichu*. (RED)

*Můj syn byl větroplach,
už od dětství svěhlový.*

*Ve vsi neměl kamarády,
bydleli jsme u hřbitova.*

*Často si zpíval s větrem ve mlýně.
S havrany krákal, když táhli krajinou.*

*Jednou roztáhl ruce jako křídla
a už ho nikdy nikdo neviděl.*

V nakladatelství Perplex právě vyšlo první souborné vydání tří starých, dávno rozebraných, tematicky souvisejících, vynikajících a jedinečných sbírek **RADKA FRIDRICH** (*1955) **Řeč mrtvech / Erzherz / Nebožky**. První zmíněná původně vyšla roku 2001, Erzherz pak roku 2002 a v roce 2011 nejnovější *Nebožky*. Básně se, jak je pro Radka Fridricha typické, vesměs opírají o drsnou poetiku severočeských Sudet a o německé vlivy v oblasti. Divoká a drsná krajina, mytické záhrobní příšery, hlasy mrtvých německých obyvatel, drtivé osudy zavěšené ve stojatém čase. Báseň jsem vybrala z *Nebožek*, kamenného pomníku smutným ženám. Všechny ty rány do týla, marné volání, blouznění a bloudění, jejich mrtvé děti... (KK)

VTIP TÝDNE

Advent přináší, tedy měl by, zážitky duchovní a možná i spirituální. Sice o tom již mnoho let s úspěchem pochybují, neboť je to hlavně shon, spěch a stres, ale obrázek izraelského kreslíře **ILJI KATZE** nabízí situaci, ve které možná k jistému zklidnění dojít může. Kosmonauty třeba čekají podivná setkání třetího druhu a na oběžné dráze se mohou setkat s nejvyšším šéfem a možná si s ním i udělat selfičko. Pravda, musejí se nejprve vyhnout všem dravým vetřelcům. (MD)

MIN TANAKA ZPÁTKY V ARŠE

DIVADLO Do Divadla Archa se vrací japonský tanečník a herec **MIN TANAKA**. A je to událost, kterou byste si neměli nechat ujít, není totiž jisté, zda se bude příležitost vidět tuto osobnost v Praze ještě opakovat. Zatímco v roce 1994 Archu symbolicky otevíral, tentokrát její působení uzavře. Příští rok už totiž bude v tomto prostoru působit jiný tým. Tanakův **Nepojmenovatelný tanec** je na programu celkem třikrát, 18., 19. a 20. 12. Do 19. 12. ještě stihnete i doprovodnou výstavu ve spodním foyer a v baru divadla, nazvanou *Tajně: Min Tanaka ve fotografických Vlastimila Oliho Helcla 1985–1988.* (JB)

JINÍ V+W: FILM O KAPELE UŽ JSME DOMA

FILM Hudební skupina Už jsme doma stojí už přes třicet let na přátelství dvou ústředních osobností – zpěváka, kytaristy a skladatele Miroslava Waneka a malíře Martina Velíška, který byl od počátku výhradním autorem plakátů, obalů alb a vizuální prezentace kapely. Dvojice má na kontě České lvy, vystoupení ve více než čtyřiceti zemích, přes tři tisíce koncertů či bezpočet výstav. Celovečerní dokument **Rozsviť světlo, ať je vidět** (v kinech od 14. 12.) vypráví o přátelství, úspěších i démonech, které Waneka a Velíška během všech těchto let spojovaly i rozdělávaly. Na snímku původně pracovali režisér Václav Kučera a producent Romek Hanzlík, po jejich náhlé smrti v roce 2019 film dokončil Radim Špaček. (VR)

Tanec končí let v úplně pozitivní i lidé z manifest namířte tedy k největší předivu součas Svým hlasem r Ponec, klíčové jediné: otevřenost, kterou Ta deklaruje. Teď jen prázdná kl

JANA BOHUTÍNSKÁ

Za téměř dvac NĚ přišla země ho dědictví, o h divadla i galeri slychat v médi ruští vojáci vlo obrazy, sochy a proto považují český stát spol ho sektoru vys jednotky (kamí zaci tamního k krizové řešení, to alespoň něj

VERONIKA BEDNÁŘOVÁ

Vánoce jsou sv pohody! A pro VÁNOČNÍHO pohádek vyzdv nium. Ocítujme vražda, nefunk dětská prostitu masem, další n jednotka inten o další, zbavit s výzvědná služ Pretty Woman starém kunčaf

VOJTĚCH RYNDA

**NEVER MO
Mučeníčku na**